

REPORTAGE VOORSTELLING VOOR JONGEREN OVER SEKS

‘Neuken? Whoah! Pijpen? Oehh!’

Theatergroep Playback geeft seksvoorlichting voor scholieren. Deze dinsdag voor vmbo'ers in het Haagse Laaktheater. ‘Als iemand homo is, dan hoef ik het toch nog niet te zijn.’

Van onze verslaggeefster
Maud Effting

DEN HAAG Licht gespannen zitten de vier acteurs van theatergroep PlayBack achter hun bekertje koffie. In de verte horen ze het aanzwellend geluid van honderd vmbo-leerlingen die zich naar de theaterzaal begeven. Over tien minuten zullen ze naar hun stuk gaan kijken. Hun stuk over seks.

Dat thema ligt nogal gevoelig, zo weten ze inmiddels.

Neem vanochtend, toen ze het stuk voor een andere school speelden. ‘De zaal reageerde op elk woord’, zegt acteur Wouter van Elderen. ‘Neuken? Whoaaahaha. Pijpen? Oehhh. Soms wordt er midden in het stuk geroepen: oooh, je ziet zijn pik. Als acteur is dat toch licht intimiderend.’

‘We hebben één keer een zaal gehad waar iedereen tegen homo's was’, zegt de regisseur. ‘Een jongen riep dat alle homo's van de flat gegooid moesten worden’, aldus Van Elderen. ‘Alle homo's moesten dood.’

Maar vandaag in het Laaktheater hebben ze nog geen idee wat hen te wachten staat. Eigenlijk weten ze alleen dat ze honderd leerlingen van de tweede klas van het vmbo tegenover zich hebben. Dertien, veertien jaar zijn ze. ‘Giechelg’, was de omschrijving van hun docenten.

Daar lopen ze naar binnen, de leerlingen van de François Vattelschool, in hun grote jassen met bontkragen. Het stuk *Loveland* begint goed, met veel gezoen. De acteurs spelen een stel jongeren op de camping.

Maar al gauw wordt het stil. Ruzie over seks. Een meisje dreigt te verraden dat haar vriendje tot voor kort nog maagd was. ‘Houd je bek’, schreeuwt acteur Teun Jonas. ‘Hoor je me? Houd je bek.’ En meteen daarna drukt hij op de grond met geweld de keel dicht van zijn tegenspeelster.

‘Wat vinden jullie nou van hem?’, is de vraag aan het publiek.

‘Achterlijk’, roept iemand.

‘Klootzak’, zegt een ander.

‘Hufter.’

‘Maar wie van jullie begrijpt wel dat hij dit doet?’, is de volgende vraag. Bijna dertig vingers gaan de lucht in. Eenderde van de zaal vindt het eigenlijk best wel logisch dat hij haar keel dichtdrukt.

‘Ze vroeg er gewoon om’, zegt een jongen. ‘Ze daagde hem uit.’

‘Het is niks persoonlijks, mevrouw’, zegt een andere jongen.

‘Zij heeft gewoon een beetje bitch-gedrag.’

‘Maar is dat een reden om zo tegen haar te doen?’, vraagt een actrice.

‘Zeker wel’, roept iemand.

Nast hem wordt hard gelachen.

Vanavond zullen hun ouders vergelijkbare verhalen zien, op de ouderavond over ‘communiceren met je puber over seksualiteit’.

Ouders praten nauwelijks nog met hun kinderen over seks, stelde pedagoge en UvA-docente Channah Bakker onlangs in *de Volkskrant*. Ook op scholen gebeurt dat steeds minder. Zo stopt de GGD Midden-Nederland binnenkort met seksuele voorlichting op alle scholen in de regio. Het gevolg, stelt Bakker, is dat kinderen

Leerlingen van de tweede klas van de François Vattelschool in het Laaktheater in Den Haag. Niet alleen praten ouders nauwelijks nog met hun kinderen over seks, ook op scholen gebeurt dat steeds minder.
Foto's An-Sofie Kesteleyn

De voorstelling *Loveland* gaat over seks op de camping. Het thema ligt nogal gevoelig, weten de acteurs inmiddels.

Maar gasten, het is toch belachelijk dat je zo doet

Teun Jonas
Acteur

Ze kiezen vaker voor de voorstelling alcohol en drugs

Marieke Simons
Zakelijk leider groep Playback

later niet goed weten hoe ze met seks om moeten gaan, hoe ze grenzen moeten stellen.

De acteurs maken geregeld mee dat jongeren instemmend reageren op agressief gedrag. Van Elderen: ‘Soms zien we ook meisjes die dat vinden. Die zeggen: ze moet hem ook niet zo uitdagen.’ Jonas: ‘Aan het einde van het gesprek heb ik vaak de neiging om mezelf te worden en te roepen: maar gasten, het is toch belachelijk dat je zo met vrouwen omgaat?’

Niet moralistisch zijn

Toch doet hij dat niet. ‘De kunst is om niet moralistisch te zijn en alleen maar vragen te stellen’, zegt regisseur Kim Zonneveld. ‘We willen dat ze inzicht krijgen in wat anderen denken, dat ze weten dat er ook andere gedachten zijn.’

Dat levert mooie dingen op. ‘We hadden het een keer over bluffen, toen één jongen zijn hand opstak,’

vertelt actrice Marjolein Buijs. ‘Hij zei: ik ben nog maagd. Die jongens hier naast me zeggen elk weekend dat ze zijn gepijpt, maar dat is helemaal niet waar; ze zijn allemaal nog maagd. Nou, toen was het wel even stil.’

‘Stel: je beste vriend is homo’, zegt een actrice tegen de zaal ‘Wie heeft daar problemen mee?’ Twintig vingers.

‘Ik zou het eng vinden’, zegt een jongen.

‘Waarom?’

De jongen haalt zijn schouders op.

‘Straks loop je in een steegje en dan begint hij ineens te zoenen’, zegt een ander. ‘Whoooo’, roept de zaal.

Maar daar is niet iedereen het mee eens. ‘Als iemand homo is, dan hoef ik het toch nog niet te zijn’, zegt een jongen. Een groepje

valt hem bij. ‘We zijn allemaal mensen’, beweert iemand, ‘je bent wie je bent.’ Toch denken ze niet dat iemand het hier zou durven zeggen, als hij homo was.

Op de vraag wie homo's nu nog steeds een probleem vindt, gaan er opnieuw vingers de lucht in. Maar wel minder dan daarvoor.

De voorstelling over seks wordt beëindigd minder vaak geboekt door scholen dan andere voorstellingen. ‘Vaak kiezen ze liever voor de voorstelling over alcohol en drugs’, zegt zakelijk leider Marieke Simons. ‘Het onderwerp seks ligt steeds gevoeliger. Docenten maatschappijleer zeggen tegen ons: ik ga echt niet met leerlingen over seks praten.’

‘Toch horen we achteraf vaak: wat jullie in één middag doen, daar doen wij een jaar over’, zegt Van Elderen. ‘De angst dat er met leerlingen niet over seks te praten valt, is onterecht.’

DE VOLKSKRANT OP ZONDAG 5 FEBRUARI

ACHTER DE DIJKEN?

Het kabinet-Rutte stelt in het buitenland het economisch belang van Nederland voorop. Is dat verstandig? Minister **Uri Rosenthal** (Buitenlandse Zaken) bespreekt de mondiale verhoudingen en gaat in debat met **Ko Colijn** (directeur Clingendael) en **Petra Stienen** (arabiste). Gespreksleiding: **Paul Brill** en **Martin Sommer**.

- Aanvang 16.00 uur
- Toegang € 7,50, € 6,50 (korting)(incl. servicekosten) Let op: 2 kaartjes, 1 prijs! (actie geldig tot 30-01)
- De Rode Hoed, www.rodehoed.nl
- Keizersgracht 102
- 1015CV Amsterdam
- 020-6385606

